

Den sjätte internationella olympiaden i teoretisk,
matematisk och tillämpad lingvistik

Bulgarien, Solstranden, 4–9 augusti 2008

Lösningar till uppgifterna i den individuella tävlingen

Uppgift Nr 1. Regler:

1. En apostrof betecknar längd i fall den följer en vokal, och uttalas som [ə] om den följer en konsonant.
2. Bokstaven *w* betecknar rundade läppar efter en konsonant, och ljudet [w] i övriga fall.
3. [ə] uttalas, men skrivs inte, mellan varje konsonant och en följande sonorant konsonant ([l m n]).
4. [ə] uttalas också framför ett konsonantkluster i början av ordet.
5. *p t j g gw q qw* uttalas som tonande konsonanter ([b d j g g^w ɣ ɣ^w]) i början av ordet eller mellan vokaler och som tonlösa konsonanter ([p t c k k^w x x^w]) i slutet av ordet eller tillsammans med en annan konsonant.

Svar:

(a) 12 [əksənχəvən], 13 [ətχəbɔx], 14 [gəmūjəmin], 15 [emtoɣ^watk], 16 [dəbəlç];

(b) 17 *tp'te'sn*, 18 *mtesgm*, 19 *alapt'g*, 20 *glamen*.

Uppgift Nr 2. (a) Regler:

1. Antal stavelser. Varje versrad innehåller 6 stavelser.
2. Alliteration. Se uppgiften.
3. Inrim. Låt oss beteckna vokalerna och vokalkombinationerna i en rad som V_1, V_2, \dots, V_6 . Åtminstone en konsonant som står omedelbart efter V_5 måste stå omedelbart efter V_n ($n = 1, 2$ eller 3). I jämna rader även $V_n = V_5$.

Till exempel, jfr versrader IV, 1–6 (alliteration är markerad med halvfet stil, inrim med understrykning):

IV

- 1 háðí gramr, þars gnúðu,
- 2 geira hregg við seggi,
- 3 (rauð fnýsti ben blóði)
- 4 bryngögl í dyn Skoglar,
- 5 þás á rausn fyr ræsi
- 6 (réð eggliuðr) seggir ...

(b) Överblivna ord: **hœgra, smíði.**

V

- 1 a ríks (þreifsk reiddra øxa
- 2 b rymr ; knóttu spjór c glymjá)
- 3 d svartskyggð bitu seggi
- 4 e sverð þjóðkonungs ferðar,
- 5 þás (f hugfylðra hólða)
- 6 g hlaut h andskoti i Gauta
- 7 (hór vas j songr of k svírum)
- 8 l sigr (flugbeiddra m vigra).

Uppgift Nr 3. Bestämningen står efter huvudordet i båda språken.

(a)	<i>jun</i>	benknota	
	<i>i-jun</i>	skelett	(mängd benknotor)
	<i>i-wahnawa</i>	bananklase	(mängd bananer)
	<i>i-drai</i>	kalender	(mängd dagar)
	<i>drai-hmitrötr</i>	söndag	(helig dag)
	<i>gaa-hmitrötr</i>	altarrum	(helig plats)
	<i>uma-hmitrötr</i>	kyrka	(heligt hus)
	<i>ngöne-uma</i>	vägg	(husgräns)
	<i>ngöne-gejë</i>	kust	(vattengräns)
	<i>nyine-thin</i>	syl	(verktyg att sticka)
	<i>tii</i>	skriva	
	<i>bé-tii</i>	blyerts	(verktyg att skriva)
	<i>bé-wöli</i>	gaffel	(verktyg att sticka)
	<i>wöta</i>	djur	
	<i>bé-wöli-wöta</i>	sporre	(verktyg att sticka djur)
	<i>bé-ödu</i>	kopp	(verktyg att dricka)
	<i>ba-jié</i>	kust	(vattengräns)
	<i>ba-bwén</i>	skymning	(nattgräns)
	<i>a-pulut</i>	säng	(plats att sova)

(b) *wahnawa* 'banan', *drai* 'dag'; *wöli* 'sticka', *pulut* 'sova'.

(c) *i-bii* 'bisvärm (mängd bin)', *tusi-hmitrötr* 'Bibel (helig bok)'.

Uppgift Nr 4. Substantiv i denna uppgift tar följande suffix:

1. **-kasmA** 'överst', **-kotoya** 'för', **-pit** 'med';
2. **-šeh** 'som, liksom';
3. **-ta?m** plural;
4. **-tih** 'endast (alldeles, precis)'.

Efter en nasal konsonant (**m**, **n**, **ŋ**) blir klusilerna **p**, **t**, **k** tonande (respektive **b**, **d**, **g**). Om **k** står efter **y**, byter de två ljuden plats.

Possessivpronomen är **?As** 'min' och **mis** 'din'; om substantivet börjar med en klusil, blir denna konsonant tonande, och respektive nasal kommer att stå före den.

(a)	cakyAsmatih	precis ovanför rankan
	kAmAŋšeh	som en skugga
	?As mok	min majs
	mis ndActa?m	dina tänder
	pahsunbit	med pumpan
	perolkotoyašehta?m	liksom för kittlarna
-
(b)	för stolen	pokskukyotoya
	med min kittel	?As mberolpit
	alldeles som ett berg	kocAkšehtih
	stolpar	komda?m
	ovanför skuggorna	kAmAŋgAsmata?m
	din stad	mis ŋgumguy

Uppgift Nr 5. Meningar i Inuktitut har följande allmän struktur:

	X-(q)		V-		‘X V (sig själv).’
	X-(q)	Y-(r)mik	V-si-		‘X V en Y.’
X-up	Y-(q)		V-		‘X V Y-en.’

där X och Y är substantiv, och V är verbet. Om ett substantiv tar ändelsen **-q** när det antingen är bestämt objekt eller är subjekt i en mening som inte har något bestämt objekt, så får det också **-r** före ändelsen **-mik** när det är obestämt objekt (*nanu-q* — *nanu-r-mik*; *iluaqhaiji* — *iluaqhaiji-mik*). För att säga ‘din’, måste **-(q)** bytas ut mot **-it**, **-up** mot **-vit**.

Verbet får följande suffix:

- **-j** efter en vokal eller **-t** efter en konsonant;
- en ändelse för subjektets och det bestämt objektets (om det finns ett sådant) person:
 - i de första två schemana: **-u-tit** ‘2’, **-u-q** ‘3’;
 - i det tredje schemat: **-a-it** ‘2/3’, **-a-nga** ‘3/3’, **-a-atit** ‘3/2’.

Ett transitivt verb utan objekt förstås som reflexivt.

- (a)
13. Vargen såg din schaman.
 14. Din isbjörn skadade en pojke.
 15. Din jägare botade sig själv.
 16. Du sköt läraren.
 17. Du kom.
 18. Du botade en jägare.
- (b)
19. *Angatkuup aanniqtaatit.*
 20. *Ilinniaqtitsijiup inuuhuktuq takujanga.*
 21. *Amaruit ukiakhaqtuq.*
 22. *Qingmirmik qukiqsijutit.*
 23. *Qingmiit ilinniaqtitsijimik aanniqsijuq.*